Müşriklere Benzemeyi Yasaklayan Hadisler

[Türkçe]

الأحاديث التي تنهى عن التشبه با لمشركين

[باللغة التركية]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye

شيخ الإسلام ابن تيمية

Tetkik: Muhammed Şahin

مراجعة: محمد شاهين

Rabva Semti İslâmî Dâvet Bürosu -Riyad

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 - 2008

Kur'an nasıl bu ümmetin din ve dünya hayatı konusunda eski çağların sapıklarına benzediğini belirterek böylelerini kınıyorsa, Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de bu gerçeği vurgulayan hadisleri vardır ve sahâbilerin bu âyetlerle hadisleri birbirlerine bağlı olarak yorumladıkları görülmektedir.

Nitekim Ebu Hureyre'nin -Allah ondan razı olsun- rivayet ettiği bir hadiste Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyuruyor:

“Sizler adım adım, karış karış ve dirsek dirsek daha önceki ümmetlerin yollarını izleyeceksiniz. Öyle ki, onlardan biri kertenkele deliğine girmiş olsa -mutlaka bir hikmeti vardır diyerek- siz de o deliğe gireceksiniz.”

Ebu Hureyre hadisin burasında dinleyicilerine:

“İsterseniz, -sizden öncekiler gibisiniz. Onlar sizden daha güçlü, daha çok servet ve evlât sahibi idiler...” -âyetini okuyunuz- dedikten sonra, hadisi nakletmeye şöyle devam etti:

“Sahabiler, ey Allah'ın elçisi! Pers'lerin, Rumların ve diğer kitab ehlinin yaptıklarını yapacağımızı mı söylemek istiyorsunuz?- diye sorunca Peygamber kendilerine:

“Başka kimler olabilir ki?- “ diye cevap verdi.” (Sahihayn'de (Buhari-Müslim) Sünenler'de ve Müsnedler'de bu hadisi nakleden şâhitler (râviler) vardır. Üstad bir kısmına, kitabının başında değindi. Orada bazı rivayet tariklerini anlattı.

Hafız İbn Kesir, -sözcüklerdeki bazı değişikliklerle- hadise bu özel dizimiyle, tefsirinde işaret ediyor. Sonra, “Buhari'de de hadisin şahitleri vardır” diyor. Bkz. Tefsir-i İbn Kesir, c. 2, s. 368. İbn Cerir şu senetle (anlatanlar zinciriyle) naklediyor hadisi: el-Müsennâ, ona da Ebu Salih dedi: Bana Ebû aşar, ona, Said bin Ebî Said el-Makberi, ona da Ebu Hureyre anlattı. Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu... Sonra hadisi naklediyor. Bkz. Tefsir-i İbn Cerir, c. 10, s, 121.)

Sahabilerden İbn-i Abbas -Allah ondan razı olsun- da bu ayetle ilgili olarak:

“Bu gece, dün geceye ne kadar da benziyor! İşte İsrailoğullarına benzedik gitti.” (İbn Cerir tefsirinde bu hadisi şu senetle naklediyor: Bana el-Kasım anlattı ona,el-Hüseyin, ona Haccac, ona İbn-i Cerih, ona Ömer b. Hattab, ona İkrime, ona da İbn-i Abbas anlattı, “Sizden

öncekiler gibi...” kelimeleriyle başlayan âyet konusunda yukarıda anlatılan sözü söyledi. Ve bu sözün ardından mezkûr hadisi nakletti. Bkz. Tefsir İbn Cerir, c. 10, s. 121-122.) demiştir.

Sahabilerden İbn-i Mesud -Allah ondan razı olsun- da bu konuda şöyle diyor:

“Sizler, israiloğullarına tutum ve gidişat bakımından en çok benzeyen ümmetsiniz. Kılı kılına onların davranışlarına özeniyorsunuz. Yalnız onlar gibi altın buzağı heykeline tapıp tapmayacağınızı bilmiyorum.”

Yine sahabilerden Huzeyfe b. Yeman (Büyük sahabilerdendir. Asıl adı, Huzeyfe b. Hasl bin Câbir el-A'besi dir. “el-Yemanî” lakabıdır. Künyesi Ebu Hasl'dir. Münafıklar konusunda Rasûlüllah'ın sırdaşıydı. Rasûlüllah -sallallahu aleyhi ve sellem- onların isimlerini ona söyler ve kimseye söylemeyip kendisine saklamasını isterdi.O da ömrü boyu Rasûlüllah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu sırrını korudu. Uhud'da Rasûlüllah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte oldu. Ömer b. Hattab onu, Pers ülkelerinden olan Medâin'e vali olarak atadı. Üslendiği bu görevini başarıyla yerine getirdi.Bu sırada Hemedan, Rey, Mah, Sindan'ı fethetti. Nihavend'lilerle de barış antlaşması yaptı.Diğerleri Rasûlüllah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den “hayır” -iyilikleri- sorarken o, içine düşme olasılığı olan “şer”i sorardı. Medâin'de vefat etti (H. 36). -Allah ondan razı olsun- Bkz. Üsdü'l-Ğâbe, c. 1, s. 390-392; Zerkelî, El-Â'lam, c. 2, s. 171) -Allah ondan razı olsun- aynı konuda şunları söylüyor:

“Günümüzde sizin aranızda bulunan münafıklar, Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- zamanında yaşayan münafıklardan daha beterdir.”

Dinleyenlerin: “Bu neden böyledir?' şeklindeki sorusuna bu sahabi:

“Çünkü o dönemin münafıkları münafıklıklarını saklıyorlardı. Oysa şimdiki münafıklar açıktan açığa münafıklık yapıyorlar.” (Bkz. Kenzu'l-Ummal, c. 1, s. 367, H. No: 1615, Hadis Ebî Şeybe'den rivayet edildiği için “Şin” harfi simge olarak kullanılmış.) diye cevaplandırmıştır.